

JUBILEUSZ
PROF. ZW. DR INŻ.
WŁODZIMIERZA SUREWICZA

W 1997 r. prof. zw. dr inż. Włodzimierz Surewicz obchodził 50-lecie pracy naukowej. Jest to doskonała okazja do przypomnienia sylwetki i osiągnięć tego wybitnego naukowca, technologa i nauczyciela akademickiego, wielkiej osobowości polskiego papiernictwa, działającego od ponad 50 lat w tej dziedzinie.

Włodzimierz Surewicz urodził się 14 marca 1918 r. w Warszawie. Studia wyższe w zakresie chemii rozpoczął na Wydziale

Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie. Po przezwyciężeniu wojny, kontynuował je na Uniwersytecie Łódzkim, a następnie w Politechnice Łódzkiej, gdzie w 1947 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera chemika. W 1944 r. uczestniczył w Powstaniu Warszawskim jako żołnierz Armii Krajowej w zgrupowaniu „Chrobry II”.

Pracę zawodową w dziedzinie papiernictwa rozpoczął w 1946 r. w dziale naukowo-szkoleniowym Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego w Łodzi, skąd został w 1947 r. oddelegowany do organizującego się pod kierunkiem dr Jadwigi Marchlewskiej-Szrajerowej Centralnego Laboratorium Celulozowo-Papierniczego. Uczestniczył w tworzeniu tej pierwszej w Polsce placówki zaplecza naukowego przemysłu celulozowo-papierniczego, przekształconej w 1952 r. w Instytut Celulozowo-Papierniczy. Zorganizował tam Oddział Celulozy, a następnie Zakład Surowców Włóknistych, którymi kierował do końca 1953 r. W 1954 r. przeniósł się do Politechniki Łódzkiej, gdzie przeszedł przez wszystkie szczeble stanowisk od adiunkta do profesora zwyczajnego. Był współorganizatorem utworzonej na Wydziale Chemicznym PŁ Katedry Technologii Celulozy i Papieru, a następnie międzywydziałowego Instytutu Papiernictwa i Maszyn Papierniczych. Zorganizował tu Zakład Celulozownictwa, którym kierował owocnie przez 33 lata. W 1961 r. odbył półroczny staż naukowy na Uniwersytecie w Syracuse, USA. W latach 1971-1975 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu d/s Nauki.

Profesor Włodzimierz Surewicz ma bardzo bogaty dorobek naukowy zarówno w zakresie badań podstawowych, jak też stosowanych. Jest autorem, względnie współautorem 18 wydawnictw książkowych, skryptowych i monograficznych, 250 artykułów naukowych, 9 patentów oraz ponad 100 referatów wygłoszonych na zjazdach, sympozjach i konferencjach w kraju i zagranicą. Na zaproszenie uniwersytetów, instytutów naukowych i placówek badawczo-rozwojowych przemysłu wielokrotnie wykładał oraz prezentował wyniki badań w ośrodkach zagranicznych: w Kanadzie, w USA, Finlandii, Szwecji, Niemczech, Czechosłowacji, na Węgrzech, w Rumunii, Bułgarii i Rosji.

Prace prof. W. Surewicza z zakresu teoretycznych podstaw i technologii procesów delignifikacji drewna oraz odkryte i zdefiniowane przez niego zjawisko tzw. „niebezpiecznego progu gotowania“ w procesie roztwarzania drewna na masy celulozowe znalazły trwałe miejsce w światowych monografiach i podręcznikach z dziedziny celulozownictwa.

Profesor Włodzimierz Surewicz prowadzi od wielu lat owocną działalność jako redaktor naukowy wydawnictw i publikacji z dziedziny szeroko pojętego papiernictwa oraz jako krzewiciel i popularyzator wiedzy. W latach 1951-1979 był redaktorem działu „Prace naukowo-badawcze“ w czasopiśmie „Przegląd Papierniczy“ oraz kilku edycji „Biuletynu Instytutu Papiernictwa i Maszyn Papierniczych PŁ“. W „Przeglądzie Papierniczym“ prowadził autorską rubrykę pt. W CZORAJ, DZIŚ, JUTRO..., której przygotowanie wymagało dużego nakładu pracy i wszechstronnej wiedzy papierniczej. Od wielu lat jest członkiem Redakcji w wydawnictwie PAN „Folia Forestalia Polonica“ seria B - drzewnictwo oraz członkiem Rady Programowej „Przeglądu Papierniczego“.

Profesor Włodzimierz Surewicz cieszy się opinią wzorowego nauczyciela akademickiego i wychowawcy młodzieży. Pod jego kierownictwem wykonano przeszło 100 prac dyplomowych. Był współorganizatorem i aktywnym uczestnikiem podyplomowego kształcenia i doskonalenia zawodowego inżynierów oraz pionierem we wdrażaniu nowoczesnych metod i technik nauczania. Ma duże osiągnięcia w kształceniu kadr naukowych. Jest promotorem 10 doktorów, którzy stanowią trzon krajowej kadry naukowej w dziedzinie technologii celulozy. Stworzył w Politechnice Łódzkiej silny i prężny ośrodek dydaktyczno-naukowy w dziedzinie celulozownictwa. Pełnił też w tej Uczelni wiele odpowiedzialnych funkcji organizacyjnych, w tym w latach 1981-84 był dziekanem Wydziału Chemicznego. Przez wiele kadencji był również członkiem Senatu PŁ i kilku senackich Komisji.

Profesor Włodzimierz Surewicz utrzymuje od 50 lat bliską współpracę z przemysłem celulozowo-papierniczym. Przez wiele lat był współpracownikiem i konsultantem w Biurze Studiów i Projektów Przemysłu Papierniczego, doradcą naukowym Zakładów Celulozowo-Papierniczych we Włocławku, współpracował blisko z Kostrzyńską Fabryką Papieru, z Ostrołęckimi Zakładami Celulozowo-Papierniczymi oraz Zakładami Celulozowo-Papierniczymi w Kwidzynie. Ma duże osiągnięcia we wdrażaniu wyników prac naukowo-badawczych do przemysłu, m. in. w Warsza-

wskich Zakładach Papierniczych (uruchomienie produkcji kartonów chłonnych), w Zakładach Celulozowo-Papierniczych we Włocławku (intensyfikacja procesu roztwarzania), w Bydgoskiej Fabryce Papieru (udoskonalenie technologii wyrobu półchemicznej masy słomowej w oparciu o patent, wspólny z prof. Rutkowskim), w Zakładach Papierniczych w Kostrzynie (wdrożenie technologii przerobu drewna brzoźowego), w Świeciu (zagospodarowanie odpadowych trocin iglastych w ciągu masy półchemicznej), w Kwidzynie (wdrożenie w 1986 r. technologii wyrobu wysokogatunkowej bielonej masy celulozowej z mieszanek twardych gatunków drewna liściastego z dużym udziałem dębu).

Profesor Włodzimierz Surewicz był i pozostaje nadal wielce aktywny w działalności naukowej, społecznej i organizacyjnej także poza macierzystą uczelnią. Przez wiele lat był przewodniczącym Sekcji Chemicznej Technologii Drewna PAN, członkiem prezydium Komitetu Technologii Drewna PAN, od 1990 jest Honorowym Członkiem Tego Komitetu, członkiem Rady Oddziału PAN w Łodzi oraz Komisji Nauk Ścisłych i Komisji Polimerów tego Oddziału, członkiem władz Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i Wydziału Nauk Technicznych ŁTN, członkiem i wiceprzewodniczącym Rady Naukowej przy Prezydencie m. Łodzi. Przez wiele lat był również członkiem kolegialnych organów doradczych Przewodniczącego Komisji Planowania Rady Ministrów, Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, członkiem Rady Techniczno-Ekonomicznej Zjednoczenia Przemysłu Celulozowo-Papierniczego, Rady Naukowej Instytutu Celulozowo-Papierniczego i in. Jego rozległa działalność konsultacyjna wykraczała wielokrotnie poza granice Polski, rozciągając się na takie kraje, jak: NRD, Grecja, Egipt, Kenia, Uganda, Tanganika. Obecnie pełni m.in. funkcję konsultanta niemieckiej firmy Integration w realizacji programu makulaturowego, finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Jest także Profesorem długoletnim aktywnym działaczem NOT-owskim, przez wiele lat był członkiem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego, członkiem Rady Głównej NOT i kilku jej centralnych agend (Komisja d/s Polityki Federacji, Komitet d/s Polityki Naukowo-Technicznej) oraz członkiem Komitetu d/s Polityki Naukowo-Gospodarczej Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych. Od 1995 r. jest Honorowym Członkiem Stowarzyszenia Papierników Polskich.

Za swą wszechstronną działalność otrzymał Profesor Włodzimierz Surewicz wiele odznaczeń i wyróżnień:

- Za osiągnięcia w działalności naukowej został wyróżniony trzykrotnie nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, nagrodą Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, nagrodą Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych Polskiej Akademii Nauk oraz wielokrotnie nagrodami Rektora Politechniki Łódzkiej.

- Za osiągnięcia w działalności dydaktyczno-wychowawczej, organizacji procesu dydaktycznego i kształceniu kadry naukowej Profesor Włodzimierz Surewicz został uhonorowany w latach 1965 i 1972 nagrodami Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a w 1988 r. - nagrodą I stopnia Ministra Edukacji Narodowej oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Ponadto został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Odznaką Honorową m. Łodzi, srebrną i złotą Odznaką Honorową NOT, odznaką „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego“, honorową odznaką NOT - „Zasłużony dla Techniki Polskiej“, odznaką honorową - „Zasłużony dla Politechniki Łódzkiej“, medalami 35-lecia, 40-lecia i 50-lecia tej Uczelni, Złotym Medalem Słowackiego Towarzystwa Technicznego, medalem Politechniki w Pardubicach, Honorową Odznaką Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego, Krzyżem Armii Krajowej, odznakami Akcji „Burza AK“ i „Weterana Walk o Niepodległość“.

Profesor Włodzimierz Surewicz cieszy się ogromnym szacunkiem i autorytetem w środowisku papierników. Wychowankowie i współpracownicy, znając uczynność Profesora, często korzystają z Jego cennych rad i konsultacji. W ich imieniu, a także w imieniu całej społeczności papierników składamy Jubilatowi życzenia dalszej owocnej działalności naukowej, a także wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Prof. dr hab. Barbara Surma - Ślusarska
Instytut Papiernictwa i Maszyn Papierniczych
Politechnika Łódzka

JUBILEE OF PROFESSOR DR. WŁODZIMIERZ SUREWICZ

The professional life and sciences activity of Professor Dr. Włodzimierz Surewicz were presented.

BIBLIOGRAFIA WAŻNIEJSZYCH PRAC PROFESORA WŁODZIMIERZA SUREWICZA

Niniejsza bibliografia obejmuje publikacje Profesora Włodzimierza Surewicza związane z Jego działalnością naukową, dydaktyczną i zawodową, które ukazały się drukiem w okresie od 1948 r. do 1997 r. Zestawienie to nie obejmuje artykułów wspomnieniowych i recenzji książek, listów do redakcji oraz niektórych opracowań informacyjno-sprawozdawczych, nie uwidoczniionych przez Autora w wykazie Jego dorobku piśmienniczego.

Bibliografia ujęta jest w układzie chronologicznym. Uzupełnia ją wykaz uzyskanych patentów. W końcowej części podano wykaz i pełne nazwy przywołanych wydawnictw oraz wykaz skrótów użytych w opracowaniu.

Gwiazdką * oznaczono książki, skrypty, monografie i wydawnictwa studialne.

1. *Fizykochemiczne podstawy metody ciągłej otrzymywania mas celulozowych siarczynowych z drewna*. Przegl. Papiern. 1948, 4 (2): 38-40.
2. *Ostatnie zdobycze w zakresie techniki bielenia ścieru*. Przegl. Papiern. 1948, 4 (6): 134-136.
3. *Zastosowanie klasyfikacji dziesiętnej do chemikalii i odczynników*. Przegl. Papiern. 1948, 4 (6): 160-161.
4. *Kontrola produkcji ścieru*. Przegl. Papiern. 1948, 4 (7/8): 152-159.
5. *Nowa metoda kontroli procesu gotowania siarczynowego. Gotowanie według lepkości lugu warnikowego*. Przegl. Papiern. 1948, 4 (9/10): 171-185.
6. *Otrzymywanie i zastosowanie mas celulozowych*. Przegl. Papiern. 1949, 3 (1): 12-15.
7. *Ścier jako włóknisty półprodukt papierniczy*. Papiernik 1949, 3 (1): 8-11.
8. *Własności frakcji składowych ścieru i ich wpływ na jego jakość*. Przegl. Papiern. 1949, 5 (2): 29-35.
9. *Wpływ warunków technicznych produkcji na jakość i wydajność ścieru*. Przegl. Papiern. 1949, 5 (9): 174-187.
10. *Celuloza, czy masa celulozowa?* Przegl. Papiern. 1949, 5 (9): 187-188.
11. *Jak i dlaczego wykonujemy analizy mas celulozowych*. Papiernik 1950, 4 (2): 5-8.
12. *Methode de controle du lessivage au bisulfite selon la viscosite de la lessive*. Chimie Industrie 1950, 63 (3 bis): 580-593; współautor J. Marchlewska.
13. *Otrzymywanie mas celulozowych uszlachetnionych*. Przegl. Papiern. 1950, 6 (1): 75-78.
14. *Skąd pochodzi słowo papier?* Przegl. Papiern. 1950, 6 (9): 193-194.
15. *Badania nad określeniem przydatności drewna sosny Banksa dla przemysłu papierniczego*. Przegl. Papiern. 1950, 6 (10): 203-209.

16. *O technologicznej interpretacji wyników analiz mas celulozowych*. Papiernik 1950, 4 (7): 7-11.
17. *Słoma zbożowa jako surowiec do wyrobu mas celulozowych włókienniczych*, (W:) Mat. Konf. Nauk.-Techn. n.t. Wykorzystania słomy w przemyśle celulozowo-papierniczym, Łódź, grudzień 1950, 14 s.
18. *Hydroliza wstępna drewna sosnowego za pomocą rozcieńczonych roztworów kwasu siarkowego* - 8 artykułów. Przegl. Papiern. 1951, 6 (6): 139-144; (7/8): 186-192; (9): 213-216; (10): 231-240; (11): 258-264; (12): 272-280.
19. *Badania nad ustaleniem optymalnych warunków warzenia metodą siarczanową na masy celulozowe wiskozowe drewna sosnowego, hydrolizowanego wstępnie za pomocą rozcieńczonych roztworów kwasu siarkowego*. Prace ICP 1952, 1 (1): 17-32.
20. *Próby ustalenia kryteriów oceny przydatności mas celulozowych jako surowca do wyrobu pergaminu kwasowego*. Prace ICP 1953, 2 (1/2): 7-56; współautor Z. Bazarnik-Raczyńska.
21. *Badania nad przydatnością drewna Pinus murrayana dla przemysłu papierniczego*. Prace ICP 1953, 2 (1/2): 26-28.
22. *Uszlachetnianie mas celulozowych siarczanowych alkaliami na zimno*. Prace ICP 1953, 2 (1/2): 35-46.
23. **Metody badania papieru*. Książka, wyd. PWT, Warszawa 1953, 86 s., współautor A. Winczakiewicz.
24. *Intensyfikacja i racjonalizacja procesów technologicznych w celulozowniach ra-dzieckich*. Przegl. Papiern. 1953, 9 (11): 321-325.
25. *Bielenie mas celulozowych siarczanowych wiskozowych otrzymanych z drewna so-snowego, wstępnie hydrolizowanego za pomocą rozcieńczonych roztworów kwasu siarkowego*. Prace ICP 1954, 3 (1/4): 24-33.
26. *Hemicelulozy - ich własności i możliwości wykorzystania*. Przegl. Papiern. 1954, 10 (5): 131-137.
27. *Kompleksowe wykorzystanie drewna i odpadkowych surowców roślinnych w ZSRR*. Przegl. Papiern. 1954, 10 (9): 257-259.
28. **Celuloza i papier*. (W:) Kalendarz Chemiczny. Wyd. WNT, Warszawa 1954, t. II-2, s. 997-1013; współautor C. Pustelnik.
29. *O zagadnieniu jakości mas celulozowych wiskozowych oraz kryteriów jej oceny*. Przegl. Papiern. 1955, 11 (5): 132-135.
30. **Słownik chemiczny rosyjsko-polski. Udział w pracy zbiorowej - hasła z dziedziny celulozownictwa*. Wyd. WNT, Warszawa 1955.
31. *Rozważania nad technologią procesu warzenia twardych mas celulozowych siar-czanowych*. Przegl. Papiern. 1956, 12 (7): 198-202 i 211-217.
32. *Włókniste masy papiernicze o wysokiej wydajności z drewna*. Przegl. Papiern. 1956, 12 (10): 294-298.
33. *Masy wysokowydajne i półchemiczne w centrum uwagi światowej literatury papier-niczej*. Przegl. Papiern. 1956, 12 (12): 355-359; współautor C. Szokowa.

- 34.* *Wskaźniki techniczno-ekonomiczne eksploatacyjne celulozowni*. Wyd. BPPP, Łódź 1956, 48 s.; współautorzy: S.Borek i K.Hecht.
- 35.* *Wskaźniki techniczno-ekonomiczne eksploatacyjne ścieralni i papierni*. Wyd. BPPP, Łódź 1957, 38 s.; współautor K.Hecht.
- 36.* *Słownik chemiczny angielsko-polski. Udział w pracy zbiorowej: hasła z dziedziny celulozownictwa*. Wyd. PWT, Warszawa 1957.
37. *Badania nad opracowaniem technologii wyrobu mas celulozowych siarczanowych wiskozowych z drewna sosnowego*. Prace ICP 1957, 6 (1/10): 1-15; współautor C. Pustelnik.
38. *The Phenomenon of „Dangerous Crest of Cooking“ in Woodpulp Digestion by the Sulphate Process. Studies on Conditions Involving the Occurance of the „Dangerous Crest of Cooking“*. Paperi Puu 1957, 39 (2): 45-49, 60.
39. *Wokół problemu surowca drzewnego*. Przegl. Papiern. 1957, 13 (7): 193-198; współautor S.Libiszowski.
40. *Technologia wyrobu ścieru chemicznego i mas półchemicznych z drewna*. Przegl. Papiern. 1957, 13 (11): 344-350.
41. *Badania procesu bielenia niejednorodnych mas celulozowych wiskozowych*. Przegl. Papiern. 1957, 13 (12): 353-359; współautorzy: J.Maj i S.Borek.
42. *Kierunki rozwojowe produkcji mas celulozowych włókienniczych*. Przegl. Papiern. 1958, 14 (3): 83-91; współautor J.Rutkowski.
- 43.* *Słownik chemiczny niemiecko-polski. Udział w pracy zbiorowej: hasła z dziedziny celulozownictwa*. Wyd. PWT, Warszawa 1958.
44. *Fotokolorymetryczne oznaczenie stężenia zawiesin włókien w wodach odciekowych przemysłu celulozowo-papierniczego*. Przegl. Papiern. 1959, 15 (3): 69-74; współautor K. Modrzejewski.
45. *Kierunki rozwojowe produkcji mas półchemicznych w Szwecji*. Przegl. Papiern. 1959, 15 (3): 77-80.
46. *Über einige ungeklärte Erscheinungen im Sulfatkochprozess*. Zellstoff u. Pap. 1959, 8 (8): 302-305.
47. *Uczelniane instytuty celulozowo-papiernicze Leningradu*. Przegl. Papiern. 1959, 15 (10): 300-301.
48. *O „zielone światło“ dla racjonalnej gospodarki drewnem*. Przegl. Papiern. 1960, 16 (2): 58-59.
- 49.* *Papier. (W:) Mechanik. Poradnik techniczny*, t. 2, cz. 2 Wyd. PWT, Warszawa 1960, s. 600-637.
50. *Słowa, fakty i nieco wniosków, czyli: technologia - wciąż niedoceniony czynnik postępu technicznego*. Przegl. Papiern. 1960, 16 (4): 119-120.
51. *O selektywności delignifikacji drewna sosnowego w procesie warzenia siarczanowego*. Przegl. Papiern. 1960, 16 (7): 198-203; współautor K.Modrzejewski.
52. *Porównawcze badania normalnych i wysokowydajnych mas celulozowych siarczanych*. Przegl. Papiern. 1960, 16 (10): 289-293; współautor J.Olszewski.
53. *Światowe kierunki postępu technicznego w przemyśle celulozowo-papierniczym*. Przegl. Papiern. 1960, 16 (12): 353-358; współautor M. Bara.

54. *Badania nad zastosowaniem karboksymetylocelulozy przy wyrobie papieru workowego*. Przegl. Papiern. 1961, 17 (2): 35-40; współautor J.Rutkowski.
55. *Kilka krytycznych uwag o istocie reakcji zachodzących w procesie aktywowania trocin sosnowych*. Przem. Chem. 1961, 40 (6): s.IV.
56. *Badania własności sorpcyjnych włókien celulozowych w odniesieniu do organicznych składników ługu posiarczanowego*. (W:) Mat. III Konf. nt. Badania nad związkami wielocząsteczkowymi, Łódź 1961.
57. VII Międzynarodowa Konferencja Papierników w Lipsku. Przegl. Papiern. 1961, 17 (7): 212-213.
58. *Certari anypra utilizarii remegulusului la fabricarea celulozilor de mare randement si semichimica*. Celuloza Hirt. 1961, 10 (9): 318-322; współautorzy: E.Szwarcstajn, K.Modrzejewski i J.Olszewski.
59. *Die Rolle des Aufschlussgrades bei der Bewertung von Sulfatzellstoffen*. Zellstoff u. Pap, 1961, 10 (9): 329-334; współautorzy: J.Olszewski i K.Modrzejewski.
60. *Badania przydatności trocin do wyrobu mas wysokowydajnych i półchemicznych*. Przegl. Papiern. 1962, 18 (2): 33-38; współautorzy: E.Szwarcstajn, K.Modrzejewski i J.Olszewski.
61. *Drewiesnyje opilki dlja proizvodstva polucelliulozy i celliulozy vysokowo vychoda*. Bumaż. Prom. 1962, 37 (5): 7-10; współautorzy - jak w poz. 60.
62. Tappi - na tle 47 dorocznego zjazdu Stowarzyszenia. Przegl. Papiern. 1962, 18 (6): 203-205.
63. *The Sorption of Organic Components from Cooking Liquor by Cellulose Fibers. Its Relation to the „Dangerous Cooking Crest“*. Tappi 1962, 45 (7): 570-578.
64. *Akademia Techniczno-Leśna w Syracuse*. Przegl. Papiern. 1962, 18 (9): 282-285.
65. *Technologiczne przesłanki postępu w dziedzinie mas półchemicznych*. Przegl. Papiern. 1962, 18 (12): 394-396.
66. *Investigations on the Use of Sawdust to Produce High Yield and Semichemical Pulps*. (W:) *Aktuelle Fragen der Chemie und Technologie der Zellstoffe*, Bucuresti 1963: s. 202-211; współautorzy: E.Szwarcstajn, K. Modrzejewski i J. Olszewski.
67. *Masy wysokowydajne i półchemiczne w centrum uwagi I. Międzynarodowej Konferencji Celulozowo-Papierniczej ČSRS*. Przegl. Papiern. 1963, 19 (1): 28-30.
68. *Badania nad zastosowaniem drewna brzozy do wyrobu mas celulozowych siarczanych. Porównanie warunków warzenia drewna brzozy i sosny*. Przegl. Papiern. 1963, 19 (4): 101-104; współautorzy: K. Modrzejewski i J. Dąbrowski.
69. *Dezodoryzacja w celulozowniach siarczanych. I. Źródła substancji złośliwych i metody ich unieszkodliwiania*. Przegl. Papiern. 1963, 19 (7): 231-234; współautor J. Amsterdamska.
70. *Porównanie własności mas celulozowych z drewna brzozy, sosny oraz mieszanych mas sosnowo-brzozowych*. Przegl. Papiern. 1963, 19 (7): 216-217; współautor K. Modrzejewski.
71. *U progu setnej rocznicy odkrycia metody siarczynowej*. Przegl. Papiern. 1963, 19 (9): 296.

72. *Dezodoryzacja w celulozowniach siarczanowych. II. Rozwiązania układów dezodoryzacji.* Przegl. Papiern. 1963, 19 (9): 287-289; współautor J. Amsterdamska.
73. *Międzynarodowe Sympozjum Celulozowe w Łodzi.* Przegl. Papiern. 1963, 19 (12): 369-373. Nauka Polska 1964, 12 (4): 233-234.
74. *Badania nad delignifikacją drewna sosnowego w procesie warzenia siarczanowego.* (W:) *Międzynarodowe Sympozjum Celulozowe „Teoretyczne podstawy procesów roztwarzania drewna na masy celulozowe”,* Łódź, 19-21.09. 1963. Zesz. Probl. PNR 1954, (52): 177-198; współautor K. Modrzejewski.
75. *Principles of Wood Pulping.* Pulp Paper Int. 1964, 6 (2): 48-49.
76. **Ogólne wiadomości o masach włóknistych: Podstawy klasyfikacji mas włóknistych.* Przegląd metod roztwarzania. Skrypt szkoleniowy. Wyd. SITPP, Łódź 1964, 18 s.
77. *Dział „Prace Naukowo-Badawcze” z perspektywy sześciu lat.* Przegl. Papiern. 1964, 20 (11): 345-346.
78. *Bielenie obojętnosiarczynowych mas półchemicznych z drewna brzoźowego.*
a). Przegl. Papiern. 1964, 20 (12): 385-392; b) *Chemie Ind.* 1964, 92 (3 bis): 279; współautorzy: J. Dąbrowski i S. Kroczyński.
79. *Anwendung oberflächenaktiver Mittel bei der Sulfatzellstoffherstellung.* Zellstoff u. Pap. 1965, 14 (2,): 35-41; współautor J. Rutkowski.
80. *Badania nad wpływem rodzaju zasady w roztworze warzelnym na przebieg roztwarzania i własności wysokowydajnych mas siarczynowych z drewna świerkowego.* Przegl. Papiern. 1965, 21 (6): 173-178; współautor J. Olszewski.
81. *Dziś i jutro przemysłu celulozowo-papierniczego Afryki i Bliskiego Wschodu.* Przegl. Papiern. 1965, 21 (8): 243-250.
82. *Celuloza sulfat de mare randement din lemn de mestecan.* Celul. Hirt. 1965, 14 (12).
83. *Hochausbeute-Sulfatzellstoffe aus Birkenholz.* (W:) *Biul. Inst. Polit. Iasi* 1965, XI (XV): 345-364; współautor J. Dąbrowski.
84. *II Międzynarodowe Sympozjum Celulozowo-Papiernicze w Jassach.* Przegl. Papiern. 1965, 22 (1): 18-19.
85. **Wprowadzenie do papiernictwa. Skrypt szkoleniowy kursu „Podstawy technologii papieru”.* Wyd. SITPP, Łódź 1966, 21 s.
86. *Wysokowydajne masy siarczanowe z drewna brzoźowego.* Przegl. Papiern. 1966, 22 (2): 39-45; współautor J. Dąbrowski.
87. *Wysokowydajne masy siarczanowe sosnowo-brzoźowe i brzoźowo-sosnowe.* Przegl. Papiern. 1966, 22 (4): 102-106; współautor J. Dąbrowski.
88. *Postęp w roztwarzaniu drewna metodami alkalicznymi.* Przegl. Papiern. 1966, 22 (9): 285-289; współautor J. Nowakowski.
89. *Wpływ dodatku borowodorku sodu na proces roztwarzania drewna sosnowego w warunkach różnej gazowej atmosfery w warniku.* Przegl. Papiern. 1966, 22 (11): 341-345; współautor J. Nowakowski.

90. *Współczynniki przeliczeniowe różnych sortymentów drewna iglastego jako surowca celulozowego na papierówkę umowną*. Przegl. Papiern. 1967, 23 (2): 58-60; współautorzy: J. Gajewicz, J. Nowakowski i T. Palczewski.
91. *W sprawie skali ocen w szkołach wyższych*. Życie Szk. Wyż. 1967, 15 (3): 69-71.
92. XI Konferencja celulozowo-papiernicza *Kammer der Technik*. Przegl. Papiern. 1967, 23 (3): 93-95.
93. *O wzajemne zbliżenie nauki i przemysłu*. Przegl. Papiern. 1967, 23 (3): 96-98.
94. *Wspomnienie pośmiertne o prof. N.N. Nepeninie*. Przegl. Papiern. 1967, 23 (7): 246.
95. *Modern Trends in Technology of Pulping Wood by Alkaline Methods*. Indian Pulp a. Pap. 1967, 21 (8): 506-512; współautor J. Nowakowski.
96. *The Effect of Oxygen on the Carbohydrate Constituents of Pine Wood in the Alkaline Pulping*. Cellulose Chem. Technol. 1967, 1 (3): 327-342; współautor J. Nowakowski.
97. *Birkenholz als Papierfaserrohstoff*. Teil I. Zellstoff u. Pap. 1967, 16 (7): 201-209; Teil II. ibid. 1967, 16 (8): 251-256.
98. *O potrzebie uściślenia mierników efektywności pracy dydaktycznej szkół wyższych*. Życie Szk. Wyż. 1968, 16 (3): 77-80.
99. *Polskije issledowanija w oblasti primienienija w proizwodstve bumagi korotkowlonistogo syrja i polufabrkatow*. (W:) Materiały Sympozjum Papierniczego, Leningrad 1968, 23 s.
100. *Problemy zatrudnienia absolwentów szkół wyższych*. Udział w pracy zbiorowej p.t. jak wyżej. Wyd. MZBSzW, Warszawa 1967, s. 114-126.
101. *Stan i prognozy rozwojowe polskiej nauki w dziedzinie celulozownictwa i papiernictwa*. Nauka Polska 1968, 16 (3): 51-68; współautor C. Pustelnik.
102. *O zagadnieniach racjonalnej współpracy naukowej katedr w wyższych szkołach technicznych*. Życie Szk. Wyż. 1968, 16 (11/12): 94-100.
103. *Zweistufiger Sulfataufschluss von Kiefernholz zu Viskosezellstoffen*. Cellulose Chem. Technol. 1968, 2 (5): 517-526.
104. *Z badań nad pienieniem ługów posiarczanowych. I. Charakterystyka pianotwórczych własności ługów posiarczanowych*. Przegl. Papiern. 1969, 25 (1): 1-7; współautorzy: K. Modrzejewski i W. Mróz.
105. **Papiernictwo*. (W:) *Mała encyklopedia techniki*. Wyd. PWN, Warszawa 1969, s. 1002-1015.
106. **Masy półchemiczne - stan bieżący oraz perspektywy produkcji i stosownia*. Wyd. CIINTE, Warszawa 1969, WIT 60/69.
107. *Zmiany własności drewna sosnowego składowanego w zrębkach i otrzymywanych z niego mas celulozowych siarczanowych*. a) Mat. III Międzynar. Konf. Nauk.-Techn. SITPP, Poznań 1969, 20 s., 8 tab., 12 rys., b) Przegl. Papiern. 1969, 25 (9): 291-299; współautorzy: K. Modrzejewski i P. Wandelt.
108. **Wykorzystanie trocin do wyrobu włóknistych mas papierniczych*. Wyd. CIINTE, Warszawa 1969, WIT 102.

109. *Untersuchungen und Erfahrungen auf dem Gebiet der Verwendung von Laubhölzern in der polnischen Zellstoff und Papierindustrie.* (W:) 6. Technisch-Wissenschaftliche Konferenz, Budapest 1969, 28 s.; współautor J. Nowakowski
110. *Wpływ niejednorodności wymiarowej i wilgotności zrębków na wydajność i stopień roztworzenia mas celulozowych siarczynowych.* Przegl. Papiern. 1970, 26 (1): 27-29; współautorzy: T. Kwiatkowski i K. Przybysz.
111. *Badania nad otrzymywaniem bielonych mas celulozowych siarczanowych z drewna sosnowego, z drewna brzozy i z mieszanek sosnowo-brzozowych.* Przegl. Papiern. 1970, 26 (2): 41-47; współautor P. Wandelt.
112. *Międzynarodowa Konferencja Papiernicza w Budapeszcie.* Przegl. Papiern. 1970, 26 (2): 74-75; współautor C. Pustelnik.
113. * *Struktura produkcji mas włóknistych w Polsce na tle tendencji światowych.* Wyd. OIC CIINTE, Warszawa 1970, WIT 53/70, 29 s.
114. *Changes in Properties of Chip Stored Pine Wood and of Kraft Pulps Obtained from this Wood.* Cellulose Chem. Technol. 1970, 4 (3): 305-326; współautorzy: K. Modrzejewski i P. Wandelt.
115. *Przyczynek do zagadnienia regulacji własności wytrzymałościowych papieru workowego w procesie mielenia masy.* Przegl. Papiern. 1970, 26 (8): 276-278; współautor K. Modrzejewski.
116. *Struktura produkcji mas włóknistych na świecie i w przodujących krajach.* Przegl. Papiern. 1970, 26 (9): 311-314.
117. *Prace i osiągnięcia naukowe Katedry Technologii Celulozy i Papieru PŁ z dziedziny celulozownictwa.* (W:) Mat. Sesji Naukowej I Zjazdu Absolwentów KTCiP PŁ, Łódź 18-19.05.1970, 11 s.
118. *Schaumbildende Eigenschaften der Sulftaablaugen.* Zellstoff u. Pap. 1970, 19 (11): 337-342; (12): 378-379; współautor K. Modrzejewski.
119. * *Podstawy technologii mas włóknistych.* Podręcznik akademicki. WNT Warszawa 1971, 234 s.
120. *Materiał na którym piszemy.* Horyz. Techn. 1971, (5): 10-12.
121. *The Effect of Ionizing Radiation on the Chemical Components of Spruce Wood Irradiated in Different Media.* Nukleonika 1971, 16 (1/2): 23-29; współautor T. Kwiatkowski.
122. *IV Międzynarodowe Sympozjum n.t. chemii i technologii celulozy i papieru.* Przegl. Papiern. 1971, 27 (12): 416-417.
123. *Wpływ kory na roztwarzanie drewna sosnowego metodą siarczanową.* Przegl. Papiern. 1972, 28 (1): 7-11; współautor K. Modrzejewski.
124. *Ocena drewna brzozy jako surowca do wyrobu mas celulozowych.* (W:) Materiały Konf. Nauk.-Techn. nt. „Drewno liściaste jako surowiec celulozowy”, Łódź 26.01.1972, 15 s., 9 rys.
125. *Einfluss der Rinde auf den Sulfataufschluss des Kiefernholzes.* Cellulose Chem. Technol. 1972, 6 (4): 421-434; współautor K. Modrzejewski.
126. *Udoskonalenie technologii roztwarzania słomy metodą sodową na masę półchemiczną.* Przegl. Papiern. 1972, 28 (6): 193-194; współautor J. Rutkowski.

127. *Oznaczanie całkowitej zawartości ligniny w masach celulozowych*. Przegl. Papiern. 1972, 28 (8): 249-257; współautorzy: A. Płonka i P. Wandelt.
128. *Porównawcza ocena selektywności delignifikacji i granicy rozwłóknialności drewna iglastego w różnych procesach jego roztwarzania na masy celulozowe*. (W:) Materiały IV Międzynarodowej Konferencji Nauk.-Techn. SITPP, Kraków 20-22.09.1972, 29 s., 6 tab., 13 rys.; współautor P. Wandelt.
129. *Możliwości wykorzystania trocin do wyrobu włóknistych mas papierniczych* (W:) Mat. Konf. SITLiD nt. „Kierunki wykorzystania trocin“, Warszawa 24-25.10.1972, s. 43-48.
130. *Uprawy plantacyjne szybko rosnących drzew leśnych*. Przegl. Papiern. 1972, 28 (12): 428.
131. *Proces AFS - nowa efektywna metoda wytwarzania mas celulozowych*. Przegl. Papiern. 1973, 29 (1): 5-11; współautor P. Wandelt.
132. *Kierunki wykorzystania trocin*. Przegl. Papiern. 1973, 29 (2): 53-54.
133. *Masa celulozowa siarczynowa jako surowiec papierniczy*. Mat. Konf. Nauk.-Techn. SITPP nt. „Perspektywy rozwoju celulozowni siarczynowych w Polsce“, Włocławek 23.05.1973, 14 s.
134. *Harmonizacja przemysłu celulozowo-papierniczego z naturalnym środowiskiem człowieka*. Przegl. Papiern. 1973, 29 (9): 326-330; współautor J. Nowakowski.
135. *Konferencja naukowo-techniczna przemysłu celulozowo-papierniczego NRD*. Przegl. Papiern. 1974, 30 (3): 113-114.
136. *Próby wykorzystania promieniowania jonizującego dla usprawnienia niektórych procesów technologicznych przemysłu celulozowego*. Przegl. Papiern. 1974, 30 (6): 209-216; współautor T. Kwiatkowski.
137. *Beurteilung des Einflusses der Verweilung von aufgeschlossenen Fasern in der Kochflüssigkeit auf die Ausbeute der Papierzellstoffe*. (W:) Vorträge der 7. Zellstoff und Papierkonferenz, Česke Budejovice 18-20.VI.1974, s. 20-26; współautor P. Wandelt.
138. *Die Verarbeitung von Sägespänen zu gebleichten Sulfatpapierzellstoffen*. Zellstoff u. Pap., 1974, 23 (7): 196-203.
139. *Porównanie metod wyznaczania lepkości roztworów mas celulozowych w różnych rozpuszczalnikach i wiskozymetrach*. Przegl. Papiern. 1974, 30 (9): 335-338; współautor A. Płonka.
140. *Extending the Raw Material Base*. Paper 1974, World Research and Development Number, s. 79-81; współautor E. Szwarcztajn.
141. *Analityka celulozowa tematem międzynarodowej konferencji naukowej*. Przegl. Papiern. 1974, 30 (9): 365-366.
142. *Die Bestimmung des Gesamtligniergehalts in Faserstoffen*. Zellstoff u. Pap. 1974, 23 (11): 327-332; współautorzy: A. Płonka i P. Wandelt.
143. *Ocena przydatności dla przemysłu celulozowo-papierniczego krajowych rodzajów drewna liściastego*. (W:) Mat. VI. Konf. Nauk.-Techn. SITPP, Toruń 24-26.IX.1974, 6 s., 4 tabl.; współautorzy: P. Wandelt i J. Olszewski.

144. *Einfluss des Verweilens von aufgeschlossenen Fasern in Kochflüssigkeit auf die Ausbeute von Papierzellstoffen*. Papier 1975, 29 (11): 487-493; współautor P. Wandelt.
145. *Ocena skutków składowania zrębków sosnowych w stosach w różnych okresach kalendarzowych*. Przegl. Papiern. 1976, 32 (2): 44-51; współautorzy: K. Modrzejewski i P. Wandelt.
146. *Optymalizacja zagospodarowania zasobów drewna liściastego w krajowym przemyśle celulozowo-papierniczym*. (W:) Mat. Konf Nauk.-Techn. SITPP nt. „Gospodarka drewnem w przemyśle papierniczym”, Włocławek, 8.IV.1976, 20 s.
147. *Składowanie drewna sosnowego w postaci zrębków z punktu widzenia produkcji mas celulozowych*. Zesz. Probl. PNR 1976, z. 178, s. 113-120; współautor K. Modrzejewski.
148. *Drewno dębu jako surowiec do wyrobu mas celulozowych siarczanowych bielonych*. Przegl. Papiern. 1976, 32 (6): 203-208; współautorzy: P. Wandelt i M. Kryczka.
149. *Drewno grabu jako surowiec do wyrobu bielonych mas celulozowych papierniczych*. Przegl. Papiern. 1976, 32 (8): 277-282; współautorzy: P. Wandelt i M. Kryczka.
150. *Comparison of Delignification Selectivity of Softwood in Different Pulping Processes*. Paper 1976, World Research and Development Number, s. 57-59; współautor P. Wandelt.
151. *Wpływ parametrów procesu warzenia na barwę mas celulozowych siarczanowych*. Przegl. Papiern. 1976, 33 (9): 317-321; współautor W. Mróz.
152. *Probleme des Holzschutzes bei Holzlagerung in Hacksschnitzelform*. Zellstoff u. Pap. 1976, 25 (10): 306-309; współautorzy: K. Modrzejewski i W. Mróz.
153. *Kompleksowe zagospodarowanie odpadów miejskich*. (W:) Materiały Krajowego Sympozjum nt. „Unieszkodliwianie i utylizacja odpadów miejskich”, Uniejów 8-9.10.1976.
154. *Optymalizacja zagospodarowania zasobów drewna liściastego w krajowym przemyśle celulozowo-papierniczym*. Przegl. Papiern. 1976, 32 (11): 405-410; współautor I. Łapińska.
155. *Stan metod analitycznych w zakresie chemii i chemicznej technologii drewna w Polsce*. Zesz. Probl. PNR, z. 185, s. 11-16.
156. *Drewno olchy czarnej jako surowiec do wyrobu bielonej masy celulozowej siarczanowej*. Przegl. Papiern. 1976, 32 (12): 445-449; współautorzy: P. Wandelt i M. Kryczka.
157. *Pierwsze polskie książki wydane na papierze z drewna dębowego. Pomyślne wyniki przemysłowej próby wykorzystania odpadowego drewna dębowego*. Przegl. Papiern. 1977, 33 (3): 107-109; współautorzy: P. Wandelt i M. Kryczka.
158. ** Problemy surowcowe przemysłu celulozowo-papierniczego na tle przewidywanego niedoboru drewna*. Wyd. OIC IINTE, Warszawa 1977, WIT 9/77, 32 s.
159. *Ocena dwóch wariantów przerobu niedowarków z roztwarzania drewna iglastego i liściastego w przerobie tych surowców na masy celulozowe siarczanowe bielone*.

- Przegl. Papiern. 1977, 33 (6): 205-208; współautorzy: P.Wandelt, M.Kryczka i K. Perlińska.
160. *Próby rozszerzenia zastosowania konwencjonalnej niebielonej masy półchemicznej.* Przegl. Papiern. 1977, 33 (7): 267-269; współautorzy: J.Maj, K.Modrzejewski i M.Gizowski.
161. *Modyfikacja procesu siarczanowego pod kątem poprawy barwy mas celulozowych.* Przegl. Papiern. 1977, 33 (8): 277-280; współautor W.Mróż.
162. * *Ogólne wiadomości o masach włóknistych. Skrypt szkoleniowy.* (W:) *Surowce włókniste i ich przygotowanie w przemyśle celulozowym*, Wyd. SITPP, Łódź 1977, 26 s.
163. *Wysokogatunkowe bielone masy celulozowe siarczanowe z mieszanek drewna liściastego.* Przegl. Papiern. 1977, 33 (12): 437-443; współautorzy: P.Wandelt i M.Kryczka.
164. * *Przygotowanie surowców do przerobu na masy włókniste. Skrypt szkoleniowy.* (W:) *Surowce włókniste i ich przygotowanie w przemyśle celulozowym*. Wyd. SITPP, Łódź 1977, s. 59-119; współautor W.Kawka.
165. *Welttendenzen der Herstellungstechnologie und der Ausnutzung von Thermomechanischen Stoffen.* (W:) Mat. Konf. nt. „*Perspectivy technologie vyroba vlaknin*“, Banska Bystrica 1978, t. II, s. 2.1 - 2.34.
166. *Określanie wydajności i wielkości produkcji masy półchemicznej metodą pośrednią.* Przegl. Papiern. 1978, 34 (9): 347-349; współautorzy: K.Modrzejewski, W.Mróż, M.Gizowski.
167. * *Masy termomechaniczne.* Wyd. studialne BSPPP, Łódź 1978, 38 s., 10 rys.; współautor K. Szemberg.
168. *Perspektywy technologii wyrobu mas włóknistych.* Przegl. Papiern. 1978, 34 (9): 350.
169. *Łódź - centrum polskiego papiernictwa.* Przegl. Ekon. Społ. m. Łodzi, 1978, Nr 5, s. 155-168; współautor S. Libiszewski.
170. *Zastosowanie pośredniej metody określania wydajności do masy półchemicznej wytwarzanej z mieszanek zrębków brzożowych i trocin sosnowych.* Przegl. Papiern. 1979, 35 (I): 38-39; współautorzy: K.Modrzejewski, W.Mróż, M.Gizowski.
171. *Alkaliczne roztrawianie drewna na masy celulozowe z zastosowaniem katalizatorów antrachinonowych.* Przegl. Papiern. 1979, 35 (3): 77-81; współautorzy: P.Wandelt, K.Modrzejewski, M.Gizowski.
172. *Wpływ chemicznej i anatomicznej charakterystyki drewna na jego przydatność do wyrobu mas celulozowych.* (W:) Biul. Inf. BSPPP 1979, Nr 1, s. 47-53.
173. *Właściwości mas celulozowych otrzymywanych metodą AFS na tle mas celulozowych siarczynowych.* Przegl. Papiern. 1979, 35 (4): 117-120; współautorzy: W.Mróż, J.Palenik.
174. *Ograniczenie ujemnych skutków składowania zrębków sosnowych w stosach przez stosowanie środków chemicznych.* Przegl. Papiern. 1979, 35 (6): 221-223; współautor K.Modrzejewski.

175. *Ščeločnája warka cellulozы s primienieniem katalizatorow*. Cellulose Chem. Technol. 1979, 13 (3): 373-383; współautorzy: P.Wandelt, K.Modrzejewski, M.Gizowski.
176. *The Evaluation of Chlorite Methods for Isolating Holocellulose from Wood in View of the Balance of its Chemical Components*. Cellulose Chem. Technol. 1979, 13 (4): 511-522; współautor A.Płonka.
177. *Zwiększenie wydajności mas celulozowych przez zastosowanie dodatku określonych środków chemicznych w procesie roztwarzania*. (W:) Mat. Sesji Nauk. IPiMP PŁ, Łódź 27.09.1979, Wyd. IPiMP PŁ, Łódź 1979, s. 17-25; współautorzy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
178. *Propozycje usprawnienia technologii procesu warzenia w celulozowni siarczynowej*. (W:) Mat. Sesji Nauk. IPiMP PŁ, Łódź 27.09.1979, Wyd. IPiMP PŁ, Łódź, wrzesień 1979, s. 26-34; współautorzy: W.Mróż, P.Wandelt.
179. *Celuloza mikrokryształiczna - nowy atrakcyjny produkt celulozowy*. (W:) Mat. Sesji Nauk. IPiMP PŁ, Łódź 27.09.1979, Wyd. IPiMP PŁ, Łódź 1979, s. 49-65; współautorzy: A.Płonka, K.Modrzejewski.
180. *Ocena przydatności drewna sosnowego i mieszanek świerkowo-sosnowych do wyrobu mas celulozowych metodą alkaliczno-siarczynową AFS*. Przegl. Papiern. 1979, 35 (10): 349-352; współautor W.Mróż.
181. *Gospodarka wodno-ściekowa przemysłów celulozowo-papierniczego i płyt pilśniowych*. Nauka Polska 1980, 28 (1-2): 207-208.
182. *Celuloza mikrokryształiczna*. Przegl. Papiern. 1980, 36 (5): 175-177; współautorzy: A.Płonka, K.Modrzejewski.
183. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie beziarkowe. Wpływ rodzaju i postaci katalizatora*. Przegl. Papiern. 1980, 36 (7): 243-247; współautor P. Wandelt.
184. *Niektóre aspekty stosowania wybranych amin w procesie roztwarzania drewna metodą siarczanową*. Przegl. Papiern. 1980, 36 (8): 291-294; współautorzy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
185. *Siarczanowe roztwarzanie drewna sosnowego ługiem o obniżonej siarczkowości z dodatkiem oksyetylenowanych amin i antrachinonu*. Przegl. Papiern. 1980, 36 (8): 319-320; współautorzy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
186. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie beziarkowe. Wpływ ilości katalizatora w procesie roztwarzania drewna iglastego i liściastego*. Przegl. Papiern. 1980, 36 (10/11): 359-364; współautor P.Wandelt.
187. *Soda - AQ Pulping of Pine Wood. Applicability of the H-factor Concept*. Paperi Puu 1980, 62 (11): 709-713; współautor P.Wandelt.
188. *Verwendung von Aminen im Herstellungsprozess von Sulfatzellstoff*. Cellulose Chem. Technol. 1980, 14 (6): 907-912; współautorzy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
189. *Möglichkeiten und Zweckmässigkeit der Verarbeitung von unentrindetem und teilweise entrindetem Laubholz zu gebleichten Sulfatzellstoffen*. Teil I. Zellstoff u. Pap. 1980, 29 (6): 256-260, Teil II. *ibid.* 1981, 30 (1): 12-24; współautorzy: P.Wandelt, M. Kryczka.

190. *Wpływ poziomu delignifikacji drewna na charakterystykę mas celulozowych.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (1): 3-7; współautor W.Mróz.
191. *The Effect of Chemical Composition and Anatomical Structure of Wood on the Yield and Properties of Kraft Pulps.* Cellulose Chem. Technol. 1981, 15 (1): 77-97; współautor B. Surma-Ślusarska.
192. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie bezsiarkowe. Współzależność stopnia roztworzenia mas włóknistych i zawartości w nich ligniny.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (3): 83-84; współautor P.Wandelt.
193. *Porównanie kory i jej elementów składowych z drewnem gatunków liściastych papierówki.* Przem. Drzew. 1981, 32 (2/3): 37-39; współautor M.Kryczka.
194. *Schwefelfreie Verfahren beim Holzaufschluss zu Zellstoffe.* Zellstoff u. Pap. 1981, 30 (3): 106-108; współautor P.Wandelt.
195. *Kierunki rozwoju celulozownictwa.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (1): 37-38; współautor J.Nowakowski.
196. *Określenie przydatności kory drzew liściastych jako surowca do wyrobu mas celulozowych.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (5): 164-167; współautorzy: M.Kryczka, P.Wandelt.
197. *Wpływ obecności kory w surowcu na przebieg procesu wytwórczego i właściwości mas celulozowych siarczanowych.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (6): 204-208; współautorzy: M.Kryczka, P.Wandelt.
198. *Einfluss des Delignifizierungsgrades des Holzes auf die Eigenschaften der Zellstoffe.* (W:) III Intern. Symposium „Grundforschung zur komplexen Holz ausnutzung“ - Vorträge, Tharandt 1981, Band I, s. 67-92; współautor W.Mróz.
199. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie bezsiarkowe. Wpływ temperatury warzenia w procesie roztwarzania drewna sosnowego.* Przegl. Papiern. 1981, 37 (7/8): 252-254; współautor P.Wandelt.
200. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie bezsiarkowe.* (W:) Mat. VII Międzynar. Konf. SITPP, Łódź 1981, cz. A, s. 95-116; współautor P.Wandelt.
201. *Katalizowane alkaliczne roztwarzanie bezsiarkowe. Bilans antrachinonu w procesie roztwarzania drewna sosnowego.* Przegl. Papiern. 1982, 36 (1): 3-6; współautor B. Surma-Ślusarska.
202. *VII Międzynarodowe Sympozjum Celulozowo-Papiernicze w Jassach.* Przegl. Papiern. 1983, 39 (1): 32; współautor P.Wandelt.
203. *Sravnitelna ocenka za effektivnostta na rozličnite metodi za proizvodstvo na celuloza ot topolova drevesina.* Celul. Chart. 1983, 14 (1): 8-11; współautorzy: W.Mróz, P.Wandelt.
204. *O roli mitów i decydentów w regresie przemysłu celulozowo-papierniczego.* Przegl. Papiern. 1983, 39 (5): 104-106.
205. *Wpływ charakterystyki drewna na wydajność i właściwości mas celulozowych siarczanowych.* Przegl. Papiern. 1983, 39 (10): 377-379; współautor B. Surma-Ślusarska.

206. *Issledovanija effektivnosti deistvija antrachinona pri polučenji natronnych celluloz glubokoj delignifikacii*. Chim. Drev. 1983, (5): 38-42; współautorzy: E.I.Germer, J.N.Butko, P.Wandelt.
207. *Catalyzed Alkaline Sulfur free Pulping. Selection of the Catalyst and its Dose*. Cellulose Chem. Technol. 1983, 17 (5): 543-552; współautor P.Wandelt.
208. *Drevesina kak syrie dla proizvodstva celljulozy*. Chim. Drev. 1983, (6): 33-40.
209. *Conversions of anthraquinone and its balance in alkaline pulping of pine wood*. Paperi Puu 1983, 65 (11): 759-762; współautor B.Surma-Ślusarska.
210. Sympozjum n.t. „Krajowe osiągnięcia w badaniach nad ligniną i jej wykorzystaniem”. Nauka Polska 1983, 31 (6): 171-172.
211. *Otrzymywanie jasnej masy półchemicznej metodą sodową na zimno*. Przegl. Papiern. 1984, 40 (1): 4-8; współautor W.Mróż.
212. *Przesłanki optymalizacji zagospodarowania surowców drzewnych w krajowym przemyśle celulozowo-papierniczym*. (W:) Mat. Konf SITPP i SITLiD n.t. „Problemy surowca drzewnego dla przemysłu celulozowo-papierniczego oraz płyt drewnopochodnych na tle stanu lasów polskich”, Włocławek, 7-8.06.1984, 28 s.
213. *Proces AFS z zastosowaniem mieszanej zasady sodowo-wapniowej*. Przegl. Papiern. 1984, 40 (3): 75-78; współautor W.Mróż.
214. *Influencia de la variacion de las características de la madera sobre el rendimiento y propiedades de la pasta kraft*. Inv. Tec. Pap. 1984, 21 (81): 538-545; współautor B.Surma-Ślusarska.
215. *Procesy chemiczne w produkcji mas celulozowych i papieru*. Przegl. Papiern. 1984, 40 (11): 392-394.
216. *Wpływ mikrobiologicznej wadliowości drewna sosny i buka na jego przydatność do wyrobu mas celulozowych siarczanowych*. Przegl. Papiern. 1985, 41 (6): 205-208; współautorzy: B. Surma-Ślusarska, W.Mróż.
217. *Wpływ wieku drzew i siedliska na wydajność i właściwości mas celulozowych siarczanowych. cz. I. Drewno sosnowe*. Folia Forest. Pol. 1985, z. 16, s. 67-86; współautor B. Surma-Ślusarska.
218. *Wpływ wieku drzew i siedliska na wydajność i właściwości mas celulozowych siarczanowych. cz. II. Drewno bukowe*. Folia Forest. Pol. 1985, z. 16, s. 87-104; współautor B.Surma-Ślusarska.
219. *Optymalizacja zagospodarowania surowców drzewnych w krajowym przemyśle celulozowo-papierniczym*. Przegl. Papiern. 1985, 41 (8): 244-245.
220. *Wymiana myśli naukowo-technicznej skutecznie wspiera rozwój przemysłu celulozowo-papierniczego Austrii*. Przegl. Papiern. 1985, 41 (12): 423-424.
221. *Sposób oceny użytkowej wartości drewna*. (W:) Instytut Papiernictwa i Maszyn Papierniczych Gospodarce Narodowej., Łódź 1986, s. 21-24; współautor B. Surma-Ślusarska.
222. *Wytwarzanie mas celulozowych papierniczych nie uciążliwą dla środowiska metodą alkaliczną*. (W:) Instytut Papiernictwa i Maszyn Papierniczych Gospodarce Narodowej., Łódź 1986, s. 9-12; współautor P.Wandelt.

223. *Intensyfikacja uzyskiwania oleju talowego w krajowych celulozowniach siarczanowych.* (W:) Instytut Papiernictwa i Maszyn Papierniczych Gospodarce Narodowej., Łódź 1986, s. 21-24; współautor B.Surma-Ślusarska.
224. *Prigodnost dlja proizvodstva celljulozy dreviesiny s mikrobiologičeskimi porokami.* Chim. Drev. 1986, Nr 2, s. 12-18; współautor B.Surma-Ślusarska.
225. *Kierunki rozwoju i postępu technicznego w produkcji włóknistych mas papierniczych z drewna.* (W:) a) Mat. Sesji Nauk. z okazji 35-lecia studiów technologii drewna w Poznaniu, Poznań 23-24.06.1986, 21 s.; b) Biul. Sekcji Celul. SITPP 1986, Nr 1, 20 s.
226. *Żywiczne składniki drewna źródłem cennych produktów ubocznych przemysłu celulozowego.* (W:) Mat. Symp. SGGW-AR w Warszawie nt. "Nauka i kształcenie kadr dla przemysłu drzewnego", Warszawa 24.09.1986, s. 67-79; współautor: B. Surma-Ślusarska.
227. *Wpływ mikrobiologicznej wadliwości drewna sosnowego na uzysk produktów ubocznych celulozowni siarczanowych.* Przegl. Papiern. 1986, 42 (10): 359-360; współautor W.Mróż.
228. *Wpływ składowania drewna na wydajność i skład produktów ubocznych celulozowni siarczanowych.* Folia Forest. Pol. 1987. z. 17, s. 21-33; współautor W.Mróż.
229. *Przezienna produkcja mas celulozowych siarczanowych bielonych z drewna iglastego i z mieszanek drewna liściastego w ZCP w Kwidzynie.* Przegl. Papiern. 1987, 43 (9): 299-302; współautorzy: Z.Karaś, T.Klonowski, P.Wandelt.
230. *Masy celulozowe wiskozowe i masy specjalne.* Przegl. Papiern. 1987, 43 (9): 315-316.
231. *Alkali-Sulfit-Aufschluss von Nadelholz.* Zellstoff u. Pap. 1987, 36 (6): 208-211; współautor P.Wandelt.
232. *Background and Prospects of Ideas for Some New Chemical Pulping Processes.* (W:) a) IUPAC 31st Macromolecular Symposium Macro '87, Merseburg 1987, s. 199-205; b) Acta Polymerica 1988, 39 (1/2): 51-54.
233. *Produkty uboczne celulozowni siarczanowych. Uzysk i zagospodarowanie oleju talowego w kraju na tle tendencji światowych.* Przegl. Papiern. 1988, 44 (6): 204-207; współautor B.Surma-Ślusarska.
234. *Produkty uboczne celulozowni siarczanowych. Wyznaczniki wydajności oleju talowego.* Przegl. Papiern. 1988, 44 (10): 356-359; współautorzy: M.Kryczka, B. Surma-Ślusarska.
235. *Produkty uboczne celulozowni siarczanowych. Wpływ warunków uzyskiwania i przerobu mydeł żywicznych na wydajność i jakość oleju talowego.* Przegl. Papiern. 1988, 44 (11): 391-395; współautorzy: B. Surma-Ślusarska, W.Mróż.
236. *Współzależność pomiędzy wskaźnikami chemicznej i morfologicznej charakterystyki drewna a cechami użytkowymi mas celulozowych siarczanowych.* Folia Forest. Pol. 1988, z. 19, s. 95-100; współautor B. Surma-Ślusarska.
237. *Czy można uratować stare celulozownie siarczynowe? Modernizacja technologii wyrobu mas celulozowych siarczynowych.* Przegl. Papiern. 1989, 45 (1): 6-8; współautorzy: P.Wandelt, W.Mróż.

238. *42 lata życia z celulozą*. (W:) Mat. Sesji Naukowej nt. „*Nowe technologie w celulożownictwie i ich perspektywy*”, Łódź 15.05.1989.
239. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 1. Przegl. Papiern. 1989, 45 (2): 85.
240. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 2. Przegl. Papiern. 1989, 45 (3): 123.
241. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 3. Przegl. Papiern. 1989, 45 (4): 164.
242. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 4. Przegl. Papiern. 1989, 45 (5): 205.
243. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 5. Przegl. Papiern. 1989, 45 (6): 244.
244. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 6. Przegl. Papiern. 1989, 45 (8): 320.
245. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 7. Przegl. Papiern. 1989, 45 (9): 352.
246. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 8. Przegl. Papiern. 1989, 45 (11): 358.
247. *Nieścisłości w informacjach na temat mas chemotermomechanicznych*. Przegl. Papiern. 1990, 46 (4): 136-139.
248. *Outline of Development in Manufacture of Papermaking Pulp*. (W:) *Fundamental Research of Wood*. Wyd. SGGW-AR, Warszawa 1990, s. 18-26.
249. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 9. Przegl. Papiern. 1990, 46 (2): 78-79.
250. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 10. Przegl. Papiern. 1990, 46 (3): 119-120.
251. *Zarys rozwoju wytwórstwa włóknistych mas papierniczych z drewna*. Przegl. Papiern. 1990, 46 (4): 136-139.
252. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 11. Przegl. Papiern. 1990, 46 (4): 159-160.
253. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 12. Przegl. Papiern. 1990, 46 (6): 234-235.
254. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 13. Przegl. Papiern. 1990, 46 (8/9): 303.
255. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 14. Przegl. Papiern. 1990, 46 (11): 403-404.
256. *500-lecie papiernictwa w Polsce*. Przegl. Papiern. 1991, 47, (1): 3-4.
257. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 15. Przegl. Papiern. 1991, 47 (3): 118-119.
258. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 16. Przegl. Papiern. 1991, 47 (6): 231-232.
259. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 17. Przegl. Papiern. 1991, 47 (7): 265-266.
260. *Papier na przestrzeni dziejów*. (W:) a.) Materiały I Kongresu Papierników Polskich, Świecie-Tleń 3-4.10.1991. Referaty, s. 1-6, b.) Przegl. Papiern. 1991, 47 (9): 311-314.
261. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 18. Przegl. Papiern. 1991, 47 (12): 449.
262. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 19. Przegl. Papiern. 1992, 48 (2): 71-72.
263. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 20. Przegl. Papiern. 1992, 48 (3): 107-108.
264. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 21. Przegl. Papiern. 1992, 48 (5): 180-181.
265. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 22. Przegl. Papiern. 1992, 48 (10): 356-357.
266. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 23. Przegl. Papiern. 1992, 48 (12): 437-438.
267. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 24. Przegl. Papiern. 1993, 49 (2): 73-74.
268. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 25. Przegl. Papiern. 1993, 49 (4): 151-152.
269. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 26. Przegl. Papiern. 1993, 49 (7): 267-268.
270. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 27. Przegl. Papiern. 1993, 49 (8): 308-309.
271. *Możliwości racjonalnego wykorzystania surowców i mas włóknistych w przemyśle celulozowo-papierniczym*. a.) Materiały konferencji SPP-Progress'93, s. 46-61. b.) Przegl. Papiern. 1993, 49 (10): 372-376.
272. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 28. Przegl. Papiern. 1993, 49 (10): 431-432.

273. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 29. Przegl. Papiern. 1994, 50 (2): 80-82.
274. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 30. Przegl. Papiern. 1994, 50 (3): 111-113.
275. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 31. Przegl. Papiern. 1994, 50 (5): 220-222.
276. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 32. Przegl. Papiern. 1994, 50 (7): 321-323.
277. "Przegląd Papierniczy" w ocenie Rady Programowej czasopisma; współautor W. Kawka. Przegl. Papiern. 1994, 50 (9): 386-387.
278. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 33. Przegl. Papiern. 1994, 50 (9): 462-464.
279. Posumowanie Sympozjum 50-lecia "Przeglądu Papierniczego". Przegl. Papiern. 1994, 50 (10): 495-498.
280. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 34. Przegl. Papiern. 1994, 50 (11): 552-554.
281. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 35. Przegl. Papiern. 1994, 50 (12): 608-609.
282. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 36. Przegl. Papiern. 1995, 51 (1): 41-42.
283. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 37. Przegl. Papiern. 1995, 51 (2): 85-86.
284. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 38. Przegl. Papiern. 1995, 51 (3): 146-147.
285. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 39. Przegl. Papiern. 1995, 51 (4): 210-211.
286. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 40. Przegl. Papiern. 1995, 51 (5): 257-258.
277. *Przemysł papierniczy na świecie i w Polsce*; współautor K. Przybysz. Przegl. Papiern. 1995, 51 (6): 288-295.
288. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 41. Przegl. Papiern. 1995, 51 (6): 326-327.
289. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 42. Przegl. Papiern. 1995, 51 (8): 407-408.
290. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 43. Przegl. Papiern. 1995, 51 (9): 459-460.
291. *Sylwetka naukowa profesora Jana Rutkowskiego*. Materiały Konferencji INPAP'95, Sulejów 21-22.9.95.
292. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 44. Przegl. Papiern. 1995, 51 (10): 532-533.
293. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 45. Przegl. Papiern. 1995, 51 (11): 583-584.
294. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 46. Przegl. Papiern. 1995, 51 (12): 633-634.
295. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 47. Przegl. Papiern. 1996, 52 (1): 33-34.
296. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 48. Przegl. Papiern. 1996, 52 (2): 78-79.
297. *O efektywności wykorzystania drewna przy jego przerobie na włókniste masy papiernicze*. a.) Materiały X Konferencji Naukowej Wydziału Technologii Drewna SGGW, Warszawa 1996, s. 13-17, b.) Przegl. Papiern. 1996, 52 (3): 135-136.
298. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 49. Przegl. Papiern. 1996, 52 (3): 145-146.
299. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 50. Przegl. Papiern. 1996, 52 (4): 189-190.
300. *Przegląd nowości wydawniczych*. Przegl. Papiern. 1996, 52 (4): 206-208.
301. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 51. Przegl. Papiern. 1996, 52 (5): 240-241.
302. *Przegląd nowości wydawniczych*. Przegl. Papiern. 1996, 52 (5): 255-256.
303. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 52. Przegl. Papiern. 1996, 52 (6/7): 338-339.
304. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 53. Przegl. Papiern. 1996, 52 (8): 375-376.
305. *Przegląd nowości wydawniczych*. Przegl. Papiern. 1996, 52 (8): 409-410.
306. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 54. Przegl. Papiern. 1996, 52 (9): 497-498.
307. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 55. Przegl. Papiern. 1996, 52 (10): 557-558.
308. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 56. Przegl. Papiern. 1996, 52 (11): 613-614.
309. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 57. Przegl. Papiern. 1996, 52 (12): 676-677.

310. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 58. Przegl. Papiern. 1997, 53 (1): 50-51.
311. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 59. Przegl. Papiern. 1997, 53 (2): 113-114.
312. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 60. Przegl. Papiern. 1997, 53 (3): 171-172.
313. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 61. Przegl. Papiern. 1997, 53 (4): 252-253.
314. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 62. Przegl. Papiern. 1997, 53 (5): 307-308.
315. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 63. Przegl. Papiern. 1997, 53 (6): 378-379.
316. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 64. Przegl. Papiern. 1997, 53 (7): 444-445.
317. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 65. Przegl. Papiern. 1997, 53 (8): 495-496.
318. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 66. Przegl. Papiern. 1997, 53 (9): 590-591.
319. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 67. Przegl. Papiern. 1997, 53 (10): 655-656.
320. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 68. Przegl. Papiern. 1997, 53 (11): 738-739.
321. *O wskaźnikach zużycia i odzysku makulatury*. Przegl. Papiern. 1997, 53 (12): 758.
322. *Przemysł celulozowy w latach 1946-1996*. Przegl. Papiern. 1997, 53 (12): 789-791.
323. Wczoraj, dziś, jutro ... edycja 69. Przegl. Papiern. 1997, 53 (12): 797-798.

PEŁNE NAZWY WYDAWNICTW UWZGLĘDNIONYCH W BIBLIOGRAFII

1. Wydawnictwa krajowe

Biul.Inf. BSPPP - Biuletyn Biura Studiów i Projektów Przemysłu Papierniczego
Biul. ICP - Biuletyn Instytutu Celulozowo-Papierniczego
Biul. SITPP - Biuletyn Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papier-
niczego Folia Forest.Pol. - Folia Forestalia Polonica, Seria B - Drzewnictwo (wy-
dawnictwo PAN) Horyz. Techn. - Horyzonty Techniki
Nauka Polska
Nukleonika
Papiernik
Prace ICP - Prace Instytutu Celulozowo-Papierniczego
Przegl. Papiern. - Przegląd Papierniczy
Przegl. Ekon.Społ. - Przegląd Ekonomiczno-Społeczny Miasta Łodzi
Przem. Chem - Przemysł Chemiczny
Przem. Drzew. - Przemysł Drzewny
Zesz. Probl. PNR - Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych (wydawnic-
two PAN) Życie Szk. Wyż. - Życie Szkoły Wyższej

2. Wydawnictwa zagraniczne

Acta Polimerica (NRD)
Biul. Inst. Pol. Iasi - Biuletinul Institutului Politehnic din Iasi (Rumunia)
Bumaž. Prom. - Bumažnaja Promyszlenost (ZSRR)
Cellulose Chem. Technol. - Cellulose Chemistry and Technology (Rumunia)
Celul.Hirt. - Celuloza si Hirtie (Rumunia)
Celul. Chart. - Celuloza i Chartija (Bułgaria)
Chim.Drev. - Chimija Drevesiny (ZSRR)
Chim. Ind. - Chemie et Industrie (Francja)
Indian Pulp Pap. - Indian Pulp and Paper (Indie)
Invest.Tech. Pap. - Investigacion y Technica del Papel (Hiszpania)
Paper (Anglia)
Paperi Puu - Paperi ja Puu (Finlandia)
Papier - Das Papier (RFN)
Pulp Paper Int. - Pulp and Paper International
Tappi - Technical Association of Pulp and Paper Industry (USA)
Zellstoff u. Pap. - Zellstoff und Papier (NRD)

WYKAZ UŻYTYCH SKRÓTÓW

Biul.- Biuletyn
BPPP - Biuro Projektów Przemysłu Papierniczego
CIINTE - Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej
ibid. - ibidem (tamże)
IPMPiPŁ - Instytut Papiernictwa i Maszyn Papierniczych Politechniki Łódzkiej
Mat. Konf. (Nauk.-Techn.) - opublikowane materiały konferencji (naukowo-technicznej)
MZBSzW - Międzyuczelniany Zakład Badań nad Szkolnictwem Wyższym
OIC IINTE - Ośrodek Informacji Centralnej Instytutu Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej
Pat. - patent
PWN - Państwowe Wydawnictwo Naukowe
R. - rocznik
r. - rok
rys. - rysunek
SITPP - Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego

t. - tom, nr tomu

tabl. - tabela (tablica)

WIT - Wybrane Informacje Tematyczne (wydawnictwo CIINTE)

WNT - Wydawnictwo Naukowo-Techniczne

z. - zeszyt, nr zeszytu

Zgł. Pat. - zgłoszenie patentowe.

PATENTY PROFESORA WŁODZIMIERZA SUREWICZA

1. *Sposób roztwarzania słomy zbożowej i innych nieдрzewnych surowców roślinnych na włókniste masy papiernicze.* Zgł.Pat. P-120371 z. 4.05.1967; Pat. Nr 56168; współtwórca J.Rutkowski.
2. *Mapy i inne wytwory z zadrukowanego bądź zapisanego papieru, odporne na destrukcje mechaniczne oraz na działanie wilgoci i wody.* Zgł.Pat. W-45102 z 23.02.1970.
3. *Sposób wytwarzania półchemicznej masy papierniczej.* Zgł.Pat. P-171445 z 27.05.1974; Pat. Nr 85876; współtwórcy: K.Modrzejewski i E.Szwarcztajn.
4. *Sposób wytwarzania mas celulozowych siarczanowych.* Zgł.Pat. P-206409 z 27.04.1978; Pat. Nr 108623; współtwórcy: K.Modrzejewski, M.Gizowski, W.Jerzykiewicz.
5. *Sposób wytwarzania mas celulozowych.* Zgł.Pat. P-213204 z 5.02.1979; Pat Nr 111265; współtwórcy: K.Modrzejewski, M.Gizowski, P.Wandelt.
6. *Sposób dozowania dodatków chemicznych o charakterze pylistym do układu warzelnego.* Zgł. Pat. P-215985 z 29.05.1979; Pat. Nr 128960; współtwórcy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
7. *Sposób wytwarzania mas celulozowych siarczanowych.* Zgł. Pat. P-216004 z 30.05.1979; Pat. Nr 112943; współtwórcy: K.Modrzejewski, M.Gizowski.
8. *Sposób roztwarzania mieszanek twardego drewna liściastego na masy celulozowe papiernicze.* Zgł. Pat. P-274043 z 21.08.1988; Pat. Nr 260937; 9 współtwórców.
9. *Sposób wyodrębniania i rozdzielenia na frakcje związków obojętnych zawartych w mydlach posiarczanowych.* Zgł. Pat. P-276524 z 16.12.1988; Pat. Nr 155975; współtwórcy: B.Surma-Ślusarska, M.Bolek.